

uden sprogmæssige problemer og dermed have muligheder for at få det fulde udbytte af undervisningen fra skolestarten. Hermed er det også målsætningen, at indskoling for de tosprogede børn vil kunne lattes, således at der ikke vil være det samme behov for at henvise børnene til særlige modtagelsesklasser eller lign., når de begynder skolegangen.

Daginstitutionstilbud er typisk aldersopdelte, hvor det almindelige er, at børnene starter i børnehaven, når de fylder 3 år. Se nedenfor under bemærkningerne til de enkelte bestemmelser § 1, nr. 2. Det vil derfor være naturligt at tilbyde tosprogede børn sprogstimulering allerede fra 3-års alderen, hvor barnet typisk starter i børnehaven. En tidligere sprogstimulering vil betyde, at der kan etableres et mere målrettet forældresamarbejde, således at forældrenes aktive rolle i udviklingen af deres børns sprog kan styrkes og udbygges. Et sådant samarbejde er af stor betydning for en positiv integrationsproces. En tidligere sprogstimulering vil yderligere have en positiv betydning for barnets samlede udvikling sprogligt, begrebsmæssigt, personligt og socialt.

De kommuner, der ønsker det, vil fortsat have mulighed for at tilbyde modersmålsundervisning til børn fra tredjelande efter reglerne om fritidsundervisning i folkeskolelovens § 3, stk. 3, hvilket blandt andet vil give adgang også for andre end folkeskolens elever og gøre det muligt at opkræve deltagerbetaling.

Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer, at kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning delvis ophæves, og at kommunernes pligt til at tilbyde sprogstimulerende aktiviteter for småbørn udvides til at omfatte de 3-årige.

Det er regeringens vurdering, at en øget dansksproglig indsats i førskolealderen vil indebære mindredgifter til særlige dansksproglige støtteforanstaltninger senere i skoleforløbet. Der vil således være tale om en fremrykket indsats. Regeringen er ligeledes af den opfattelse, at en større satsning på tidlig sprogstimulering i stedet for modersmålsundervisning vil højne det dansksproglige niveau.

Nedsættelse af aldersgrænsen for småbørn omfattet af det dansksproglige tilbud efter folkeskolelovens § 4 a fra 4 til 3 år vil isoleret betyde merudgifter.

I 1997 og senere ved vedtagelsen af »integrationspakken« i 1999 blev der foretaget regulering af bloktilskuddet ved indførelsen af først tilbud om og derefter obligatorisk krav om, at kommunerne skulle tilbyde sprogstimulerende aktiviteter for børn i 4-6-årsal-

deren med mulighed for, at der også kunne tilbydes dansk til børn, der ikke er fyldt 4 år. Den aftalte regulering havde en ujævn udgiftsprofil, da der forventedes afledte besparelser senere i børnenes skoleforløb i form af færre timer til ekstra danskundervisning. Det varige reguleringsniveau for bestemmelserne om dansksproglig indsats i førskolealderen udgjorde ca. 18 mio. kr. med et maksimum i indfasningen på 63 mio. kr. Med de eksisterende muligheder for at tilbyde sprogstimulering også til de 3-årige svarede denne regulering til en aktivitet, der dækkede ca. 3½ årgang.

Merudgifterne ved at fremrykke denne indsats, så kommunernes forpligtelse også omfatter de 3-årige, kan på baggrund af disse reguleringer umiddelbart skønnes at svare til ½ årgangs meraktivitet, hvilket vil give et varigt merudgiftsniveau på ca. 3 mio. kr., svarende til ca. 1/7 af ovennævnte regulering og med samme udgiftsprofil, hvilket vil sige op til godt 9 mio. kr. under indfasningen. Forslaget vil kunne betyde merudgifter også til efteruddannelse, sprogscreening, oplysningskampagner, vidensdeling m.v., hvilket dog forudsættes indeholdt i det nævnte udgiftsskøn.

Undervisningsministeriet skønner, at kommunernes samlede udgifter til modersmålsundervisning hidtil har udgjort ca. 70 mio. kr. årligt. Besparelserne ved delvis ophævelse af forpligtelsen til at tilbyde modersmålsundervisning vil imidlertid ikke kunne udgøre dette beløb.

Dette skyldes, at kommunerne fortsat skal tilbyde tosprogede børn fra EU- og EØS-lande, jf. herved direktiv 77/486/EØF, samt børn fra Færøerne og Grønland modersmålsundervisning. Denne målgruppe skønnes at udgøre ca. 8 pct. af den samlede målgruppe, der modtager modersmålsundervisning. Det vil svare til udgifter på ca. 6 mio. kr. Den gældende bekendtgørelse om modersmålsundervisning forudsætter, at der kun skal gives tilbud, hvis der kan dannes hold med mindst 12 elever. Da det er hensigten at opretholde denne forudsætning i en kommende bekendtgørelse om den kommunale pligt til at tilbyde modersmålsundervisning til børn af EU- og EØS-borgere samt børn fra Færøerne og Grønland, forventes omfanget af modersmålsundervisning at blive reduceret yderligere også for denne målgruppe. Herudover vil der være udgifter til den frivillige modersmålsundervisning for børn fra tredjelande, som de kommuner, der ønsker det, fortsat vil have mulighed for at tilbyde, jf. nedenfor.

De umiddelbare økonomiske følger af lovforslaget forventes herefter som udgangspunkt at indebære følgende regulering af det kommunale bloktilskud: